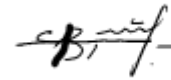

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет прикладної математики та інформатики
Кафедра кібербезпеки

Затверджено

На засіданні кафедри кібербезпеки
факультету прикладної математики та
інформатики
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 15/23 від 29 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри   Венгерський П.С.

Силабус з навчальної дисципліни
“Основи протидії кіберзлочинності”,
що викладається в межах ОПП Кібербезпека
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 125 – Кібербезпека та захист інформації

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	Основи протидії кіберзлочинності
Адреса викладання дисципліни	Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет прикладної математики та інформатики Кафедра кібербезпеки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	12 – інформаційні технології 125 – кібербезпека та захист інформації
Викладачі дисципліни	В'ячало Михайло Михайлович, асистент кафедри кібербезпеки (лекції та лабораторні заняття)
Контактна інформація викладачів	Mykhaylo.Vyachalo@lnu.edu.ua ; Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка, каб. 380. м. Львів, вул. Університетська, 1
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації проводять раз на тиждень згідно з оприлюдненим розкладом консультацій викладача. Можливі онлайн консультації через Zoom чи Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://ami.lnu.edu.ua/course/osnovy-protydii-kiberzlochynnosti
Інформація про дисципліну	Курс спрямований на формування у студентів професійних компетентностей, розвиток системи знань про методи аналізу, моніторингу та захисту інформації в суспільній сфері від атак.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна “Основи протидії кіберзлочинності ” є вибірковою дисципліною з спеціальності 125 – кібербезпека та захист інформації для освітньої програми Кібербезпека , яка викладається у 8-му семестрі в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою є формування умінь та компетенцій для забезпечення ефективного захисту інформації, необхідних для подальшої роботи та застосуванню методів та засобів захисту інформації в умовах широкого використання сучасних інформаційних технологій
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Богуш В.М., Бровко В.Д., Кобус О.С., В.Д. Козюра В.Д. Технічний захист інформації: теоретичні основи та організаційно-технічне забезпечення. Навч. посіб. – К.: Видавництво Ліра-К, 2023. – 484 с. 2. Методологія захисту інформації. Аспекти кібербезпеки: підручник. Г.М. Гулак – К.: Видавництво НА СБ України, 2020. – 256 с. 3. Cybercrime: An Encyclopedia of Digital Crime, Nancy E. Marian, Jason Twede, Bloomsbury, 2020. – 520 p. 4. Кібервійни, кібертероризм, кіберзлочинність. Концепції, стратегії, технології, Когут Ю. – К.: Видавництво Сідкон, 2022. – 284 с. 5. Кібербезпека в Україні: нормативна база, коментарі та роз'яснення, актуальна судова практика, Петков С.В., Журавльов Д.В., Дрозд О.Ю., Дрозд В.Г. -К: Видавництво ЦУЛ, 2022. – 460 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Голубев В.О., Гавловський В.Д., Цимбалюк В.С. Інформаційна безпека: проблеми боротьби зі злочинами у сфері використання

	<p>комп'ютерних технологій. /За загальною редакцією доктора юридичних наук, професора Р.А. Калюжного. - Запо-ріжжя: "Просвіта", 2001. – 208 с.</p> <p>7. Організація розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. / [А.Ф. Во-лобуєв, О.Є. Користін, Р.Л. Степанюк] ; за заг. ред. А.Ф. Волобуєва ; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х. : ХНУВС, 2011. – 568 с.</p> <p>8. Петрович Л. Пошук та вилучення доказів: тренінг для тренерів з викладання тематики розслідування кіберзлочинів для представників навчальних закладів МВС України / Л. Петрович, Н. В'ятов. – К. : Проект ОБСЄ «Посилення кримінального переслідування торгівлі людьми з використанням інформаційних технологій в Укра-їні»), 2014. – 60 с.</p> <p>9. Довгань О. Д., Доронін І. М. Ескалація кіберзагроз національним інтересам України та правові аспекти кіберзахисту : монографія. Київ, 2017. 107 с</p>
Обсяг курсу	Загальний обсяг: 180 годин. Аудиторних занять: 70 год., з них 28 год. лекцій та 42 год. лабораторних робіт. Самостійної роботи: 110 год.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких компетентностей:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – теоретичне визначення основ інформаційної та кібернетичної безпеки; – властивості інформації та її впливу на свідомість та поведінку людини, суспільства, сучасних механізмів та інструментарію маніпулювання свідомістю – інформаційне законодавства як правової бази забезпечення інформаційної безпеки в умовах розбудови інформаційного суспільства та змін, які відбуваються у європейської та світової системах забезпечення безпеки; – формування у студентів навичок щодо застосування норм інформаційного права у практичній діяльності забезпечення інформаційної та кібернетичної безпеки. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – орієнтуватися у законодавстві та спеціальній літературі; – порівнювати національне законодавство з міжнародними стандартами; – керуватися принципами права при виконанні своїх професійних обов'язків. <p>Курс забезпечує набуття таких компетентностей: КІ, КЗ 1, КЗ 2, КЗ 4, КЗ 5, КФ 1-5, КФ 7, КФ 9-13; та програмних результатів навчання: ПРН 2-31, ПРН 33-40, ПРН 44-53.</p>
Ключові слова	Кібербезпека, кібератака, злочин, загроза, безпека.
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, лабораторних робіт і консультацій.
Теми	Теми подані у Схемі курсу нижче
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базові знання щодо кібербезпеки та кіберзлочинності

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції Вирішення кейсів. Робота в групах Індивідуальні домашні завдання Модульний контроль
Необхідне обладнання	Проектор, дошка, комп'ютер, Moodle LMS
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • лабораторні –60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 60 • написання двох контрольних робіт (модулів): по 20% семестрової оцінки кожен; максимальна кількість балів –40 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів письмових робіт та індивідуальних завдань, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані при поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год.	Термін виконання
1	Тема 1. Концептуальні засади забезпечення інформаційної безпеки України	лекція, самостійна робота	[1-2, 5-6, 9]	2 6	1 тиждень
	Тема 1. Концептуальні засади забезпечення інформаційної безпеки України	лаб.	[1-2, 5-6, 9]	2	1 тиждень

2	Тема 2. Технічні канали витоку інформації. Способи несанкціонованого зняття інформації	лекція, самостійна робота	[1-3]	2 6	1 тиждень
	Тема 2. Технічні канали витоку інформації. Способи несанкціонованого зняття інформації	лаб.	[1-3]	2	1 тиждень
3	Тема 3. Поняття та кримінологічна характеристика кіберзлочинності	лекція, самостійна робота	[2-6]	2 6	1 тиждень
	Тема 3. Поняття та кримінологічна характеристика кіберзлочинності	лаб.	[2-6]	2	1 тиждень
4	Тема 4. Розслідування кіберзлочинів.	лекція, самостійна робота	[2-8]	2 8	1 тиждень
	Тема 4. Розслідування кіберзлочинів	лаб.	[2-8]	2	1 тиждень
5	Тема 5. Засоби стирання, видалення даних та інформації.	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 8	1 тиждень
	Тема 5. Засоби стирання, видалення даних та інформації.	лаб.	[2-4]	2	1 тиждень
6	Тема 6. Засоби копіювання даних	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 8	1 тиждень
	Тема 6. Засоби копіювання даних	лаб.	[2-4]	4	1 тиждень
7	Тема 7. Обладнання для блокування запису	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 8	1 тиждень
	Тема 7. Обладнання для блокування запису	лаб.	[2-4]	2	1 тиждень
8	Тема 8. Аналіз зібраної інформації.	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 8	1 тиждень
	Тема 8. Аналіз зібраної інформації.	лаб.	[2-4]	4	1 тиждень
9	Тема 9. Відновлення даних	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 8	1 тиждень
	Тема 9. Відновлення даних	лаб.	[2-4]	2	1 тиждень
10	Тема 10. Продукти аналізу і обробки ризиків інформаційної безпеки.	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 8	1 тиждень
	Тема 10. Продукти аналізу і обробки ризиків інформаційної безпеки.	лаб.	[2-4]	4	1 тиждень
11	Тема 11. Оцінка захищеності інформаційних систем від несанкціонованого доступу та інших загроз інформаційній безпеці.	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 10	2 тижні
	Тема 11. Оцінка захищеності інформаційних систем від несанкціонованого доступу та інших загроз інформаційній безпеці.	лаб.	[2-4]	4	2 тижні
12	Тема 12. ПЗ для розслідування комп'ютерних злочинів	лекція, самостійна робота	[2-4, 8]	2 8	1 тиждень

	Тема 12. ПЗ для розслідування комп'ютерних злочинів	лаб.	[2-4, 8]	2	1 тиждень
13	Тема 13. Апаратно-програмні засоби шифрування мобільного зв'язку.	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 8	1 тиждень
	Тема 13. Апаратно-програмні засоби шифрування мобільного зв'язку.	лаб.	[2-4]	2	1 тиждень
14	Тема 14. Захищені модульні системи зберігання даних	лекція, самостійна робота	[2-4]	2 10	1 тиждень
	Тема 14. Захищені модульні системи зберігання даних	лаб.	[2-4]	4	1 тиждень